

Kaupunginhallitus
PL 1
00099 Helsingin kaupunki

§ 257

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän lausuntopyyntö alustavasta taloussuunnitelmasta 2012-2014

HEL 2011-000399 T 00 01 06

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunnan mielestä Helsingin Seudun Liikenne -kuntayhtymässä (HSL) tehty strategiatyö antaa hyvän perustan uuden joukkoliikenneorganisaation toiminnan suuntaamiselle ja toimintakulttuurin luomiselle. Strategiatyössä on asetettu konkreettisia kehittämistavoitteita ja määritelty kehittämistoimenpiteitä, joiden avulla pyritään toteuttamaan strategiset tavoitteet. Strategian toteutumisen arviointiin onkin monessa kohdassa asetettu selvät mittarit vuoteen 2018 asti. Tulevien vuosien talousarvioiden yhteydessä pitäisikin esittää myös toteutumatietoja menneiltä vuosilta, jotta voitaisiin arvioida kuinka hyvin asetetut tavoitteet on pystytty toteuttamaan.

Helsingin joukkoliikenteen palvelutason muutokset ovat melko vähäiset vuonna 2012. Merkittävin muutos on raitioliikenteen laajentaminen Jätkäsaareen (linjat 8 ja 9). Bussiliikenteessä jatketaan muutaman linjan reittiä siten, että ne muuttuvat kokonaan tai osittain seutulinjoiksi. Lisäksi tehdään matkustajamääristä tai ajoajoista johtuvia muutoksia. Muutokset ovat perusteltuja ja pohjautuvat yhteistyössä valmisteltuihin suunnitelmiin.

Helsingin sisäisten lippujen hintojen keskimääräinen korotus (+5,1 %) on suuri verrattuna viime vuosien hintakehitykseen. Korotusta on

perusteltu Helsingin kunnallistalouden näköpiirissä olevien useiden vaikeiden vuosien takia. HSL:n talousarvion kehityskulku, jossa Helsingin kustannukset (+6,1 %) kasvavat suhteellisesti enemmän kuin lipputulot (+5,7 %), tulee katkaista. Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo, että merkittävä hinnan korotus on ristiriidassa Helsingin valtuustostrategian tavoitteen kanssa, jonka mukaan joukkoliikenteen, pyöräilyn ja jalankulun yhteenlaskettua kulkumuoto-osuutta tulisi nostaa prosenttiyksikön vuodessa vuoteen 2012 saakka. Pitkällä tähtäimellä HSL:n talouden tasapainottamiseen tulisi etsiä muita ratkaisuja mm. toimintaa tehostamalla ja myyntiä lisäämällä. Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo kuitenkin, että lyhyellä tähtäimellä, ja mikäli tariffitukea (kuntaosuuksia) ei ole mahdollista nostaa, on parempi nostaa maltillisesti lippujen hintoja kuin heikentää palvelutasoa.

Matkatarvuu parantaisi kokemusten mukaan merkittävästi mielikuvaa matkan onnistumisen luotettavuudesta. Matkustajan kannalta hankalaa suunnitellussa järjestelmässä on, että matkatarvuu ei korvaa syntyviä lisäkustannuksia, jos ne johtuvat HSL:n ulkopuolisista yllättävistä syistä, poikkeuksesta on tiedotettu 30 minuuttia ennen matkan alkua tai häiriötilanne johtuu ylivoimaisesta esteestä. Näin ollen muun muassa katutöiden, suurtahtumien ja onnettomuuksien aiheuttamat liikennemuuhkat tai sähkökatkoista johtuvat ongelmat on rajattu korvausvelvollisuuden ulkopuolelle. Matkustaja joutuu tekemään päätöksen korvaavasta yhteydestä ja näin syntyvistä lisäkustannuksista liikenteessä ollessaan melko hatarin tiedoin. Matkustaja on myös velvollinen käyttämään reittiopasta ja seuraamaan sähköistä tiedotusta. Matkatarvuujärjestelmää tulisikin vielä tarkastella enemmän asiakasnäkökulmasta.

Matkatarvuun käyttöönottoa on harkittava suhteessa muihin joukkoliikenteen kulkumuoto-osuutta nostaviin toimiin. Aikaisin mahdollinen hetki mahdollisen matkatarvuujärjestelmän käyttöönottoon olisi kaupungin taloudellisesta tilanteesta riippuen uuden lippujärjestelmän käyttöönoton yhteydessä. Ennen matkatarvuun mahdollista käyttöönottoa, on siitä perusteltua pyytää uudet lausunnot jäsenkunnilta.

HSL:n taloussuunnitelman raportissa tulisi pyrkiä helpompaan luettavuuteen. Erilaisia tunnuslukuja ja mittareita talouden, toiminnan laadun ja tehokkuuden seuraamiseen tarvittaisiin lisää. Näiden tunnuslukujen aikasarjat antavat paremman mahdollisuuden seurata pidemmän aikavälin muutoksia toiminnassa ja taloudessa.

Taloussuunnitelman valmistelun aikataulu on huono. Lausunnon antaminen osuu kesäloma-aikaan. Jos aikataulua olisi mahdollista hieman myöhentää, olisivat lausuntovaiheessa käytettävissä myös tuoreemmat kuluvan vuoden taloutta kuvaavat ennusteet. Nyt käsillä olevan suunnitelman ennusteet on tehty huhtikuun lopun toteutumatietojen perusteella.

Käsittely

Vastaehdotus:

Holopainen Mari: Lausunnon kolmannen kappaleen toinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti: "Korotusta on perusteltu Helsingin kunnallistalouden näköpiirissä olevien useiden vaikeiden vuosien takia."

Esityslistatekstissä sanamuoto kuului seuraavasti: "Korotus on perusteltu Helsingin kunnallistalouden näköpiirissä olevien useiden vaikeiden vuosien takia."

Kannattajat: Puura Heli

Vastaehdotus:

Holopainen Mari: Lausunnon kolmannen kappaleen viimeinen virke korvataan seuraavilla virkkeillä:

"Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo, että merkittävä hinnan korotus on ristiriidassa Helsingin valtuustostrategian tavoitteen kanssa, jonka mukaan joukkoliikenteen, pyöräilyn ja jalankulun yhteenlaskettua kulkumuoto-osuutta tulisi nostaa prosenttiyksikön vuodessa vuoteen 2012 saakka. Pitkällä tähtäimellä HSL:n talouden tasapainottamiseen tulisi etsiä muita ratkaisuja mm. toimintaa tehostamalla ja myyntiä lisäämällä. Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo kuitenkin, että lyhyellä tähtäimellä, ja mikäli tariffitukea (kuntaosuuksia) ei ole mahdollista nostaa, on parempi nostaa maltillisesti lippujen hintoja kuin heikentää palvelutasoa."

Esityslistatekstissä sanamuoto kuului seuraavasti:

"Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo kuitenkin, että talouden tasapainottamiseksi on parempi nostaa lippujen hintoja kuin heikentää joukkoliikenteen palvelutasoa, mikäli tariffitukea (kuntaosuuksia) ei ole mahdollista nostaa."

Kannattajat: Puura Heli

Vastaehdotus:

Rauhamäki Tatu: Lausunnon viides kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti:

"Matkatakaun käyttöönottoa on harkittava suhteessa muihin joukkoliikenteen kulkumuoto-osuutta nostaviin toimiin. Aikaisin mahdollinen hetki mahdollisen matkatakaujärjestelmän käyttöönottoon olisi kaupungin taloudellisesta tilanteesta riippuen uuden lippujärjestelmän käyttöönoton yhteydessä. Ennen matkatakaun mahdollista käyttöönottoa, on siitä perusteltua pyytää uudet lausunnot jäsenkunnilta."

Esityslistatekstissä sanamuoto kuului seuraavasti: "Joukkoliikenteen käyttöön sitoutumisen edistäminen myös matkatakaun avulla on kannatettavaa käytettävissä olevien pohjoismaisten kokemusten valossa. Luontevin hetki matkatakaujärjestelmän käyttöön ottoon olisi yhdessä uuden lippujärjestelmän kanssa."

Kannattajat: Modig Silvia

Päätös syntyi äänestysten jälkeen.

1. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lausunnon kolmannen kappaleen toinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti: "Korotusta on perusteltu Helsingin kunnallistalouden näköpiirissä olevien useiden vaikeiden vuosien takia."

Jaa-äännet: 1
Tatu Rauhamäki

Ei-äännet: 7
Heli Puura, Osmo Soininvaara, Elina Palmroth-Leino, Matti Niemi, Silvia Modig, Stefan Johansson, Mari Holopainen

Tyhjä-äännet: 0

Poissa-äännet: 1
Lasse Männistö

Suoritettuna äänestyksessä jäsen Holopaisen vastaehdotus voitti.

2. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lausunnon kolmannen kappaleen viimeinen virke korvataan seuraavilla virkkeillä: "Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo, että merkittävä hinnan korotus on ristiriidassa Helsingin valtuustostrategian tavoitteen kanssa, jonka mukaan joukkoliikenteen, pyöräilyn ja jalankulun yhteenlaskettua kulkumuoto-osuutta tulisi

nostaa prosenttiyksikön vuodessa vuoteen 2012 saakka. Pitkällä tähtäimellä HSL:n talouden tasapainottamiseen tulisi etsiä muita ratkaisuja mm. toimintaa tehostamalla ja myyntiä lisäämällä. Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo kuitenkin, että lyhyellä tähtäimellä, ja mikäli tariffitukea (kuntaosuuksia) ei ole mahdollista nostaa, on parempi nostaa maltillisesti lippujen hintoja kuin heikentää palvelutasoa."

Jaa-äännet: 2

Stefan Johansson, Tatu Rauhamäki

Ei-äännet: 6

Silvia Modig, Heli Puura, Matti Niemi, Mari Holopainen, Osmo Soininvaara, Elina Palmroth-Leino

Tyhjä-äännet: 0

Poissa-äännet: 1

Lasse Männistö

Suoritetussa äänestyksessä jäsen Holopaisen vastaehdotus voitti.

3. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lausunnon viides kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti: "Matkatakaun käyttönottoa on harkittava suhteessa muihin joukkoliikenteen kulkumuoto-osuutta nostaviin toimiin. Aikaisin mahdollinen hetki mahdollisen matkatakaun järjestelmän käyttöönottoon olisi kaupungin taloudellisesta tilanteesta riippuen uuden lippujärjestelmän käyttöönoton yhteydessä. Ennen matkatakaun mahdollista käyttöönottoa, on siitä perusteltua pyytää uudet lausunnot jäsenkunnilta."

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 7

Elina Palmroth-Leino, Silvia Modig, Matti Niemi, Tatu Rauhamäki, Heli Puura, Osmo Soininvaara, Stefan Johansson

Tyhjä-äännet: 1

Mari Holopainen

Poissa-äännet: 1

Lasse Männistö

Suoritetussa äänestyksessä puheenjohtaja Rauhamäen vastaehdotus voitti.

Postiosoite

PL 2100
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkisuunnittelu@hel.fi

Käyntiosoite

Kansakoulukatu 3
Helsinki
www.hel.fi/kaupunkisuun
nittelu

Puhelin

+358 9 310 1673
Tilinro
FI0680001200062637

Faksi

+358 9 310 37378

Y-tunnus

0201256-6
Alv.nro
FI02012566

16.8.2011
Pöytäkirjanote
tarkastamaton

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Olli-Pekka Poutanen

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Otteet

Ote
Kaupunginhallitus

Otteen liitteet
Esitysteksti

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä 26.8.2011 ja asianosaista koskeva pöytäkirjanote on annettu postin kuljetettavaksi seuraavana arkityöpäivänä pöytäkirjan nähtävänäpitämisestä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta

Postiosoite

PL 2100
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkisuunnittelu@hel.fi

Käyntiosoite

Kansakoulukatu 3
Helsinki
www.hel.fi/kaupunkisuun
nittelu

Puhelin

+358 9 310 1673

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 310 37378

Y-tunnus

0201256-6

Alv.nro

FI02012566